N°. 43. A°. 1835.

DONDERDAG DEN 28sten MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

WEENEN, den 20 Maart.

Den 2 Februarij is, bij Kragujewaz, de hoofdstad van Servie, eene groote algemeene volks-vergadering gehouden, waaraan meer dan 10 000 personen hebben deel genomen. Vorst Milosch heeft in eene lange rede aan deze vergadering medegedeeld, welke instellingen hij aan het Servische volk wenschte te geven, ten einde aan hetzelve alle de voordeelen te verzekeren, welke uit de nieuwe regeling van deszelfs betrekkingen tot de Porte konden voortvloeijen. Als zoodanig kondigde hij in de eerste plaats aan de uitvaardiging van een statuut (of grondwet) voor Servie, waarin de regten en verpligtingen van overheden en burgers naauwkeurig omschreven zouden worden. 2°. de oprigting van eenen staatsraad van zes leden, om den Vorst in de regering bij te staan; 3°. de uitvaardiging van nieuwe en betere burgerlijke en criminele wetboeken; en 4°. de invoering van eene algemeene belasting of hoofdgeld, ter vervanging van tallooze kleine opbrengsten en van alle vroon- hand- of spandiensten. Na in het breede over het nut van dit een en ander te hebben uitgeweid, sloot de Vorst zijne rede tot de verzamelde volksmenigte aldus:

»Alle deze woorden rigt ik tot u, mijne broeders en heeren, en wensch van u allen uwe openhartige en ongeveinsde meening te verstaan, en te vernemen, of gij met mijne bovengemelde inrigtingen te vreden zijt, zegt mij uw oordeel allen, zoo als gij hier verzameld zijt, en kiest vervolgens, zoodra gij den eed op het statuut hebt afgelegd, uit uw midden de verstandigste en bekwaamste personen, en laat dezelven hier, opdat ik met hen en den staatsraad verdere beschikkingen make. Dezelve zullen daarna onder het volk terug keeren, en verkondigen wat hier geschied is. Die personen zullen ook later uwe afgevaardigden zijn; op kosten hunner lastgevers bij alle vergaderingen opkomen, om de rekeningen na te zien, en aan het volk mededeeling daarvan te doen. Eens zoo groote menigte menschen als nu, kan dit hoofde der groote kosten niet jaarlijks bijeenkomen; maar zulke volks-afgevaardigden, als ik u thans voorstel, bestaan in alle landen, en zijn ook voor ons noodig.”

WEZEL, den 1 April.

Gister heeft de plegtige ontdekking plaats gehad van het gedenkteeken, hetwelk ter hulde aan de nagedachtenis van de elf Pruissische officieren van het korps van *Schil*, die op den 16 September 1809 bij militaire executie door de Franschen gefusilleerd zijn geworden, alhier op derzelver buiten de stad gelegen graven opgerigt is geworden. Van het uiteinde dezer voor hun vaderland ten offer gevallen jonge Duitschers bestaat een treffend verhaal, door Dr. *Fr. Fiedler* daarvan geschreven; aan hetzelve ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Den 16 September 1809, des middags ten een ure, verkondigde het roeren van de Fransche trom, het overvoeren van de gevangenen van het kasteel naar de plaats tot de strafvoltrekking bestemd. De optogt werd geopend door eene afdeeling ruiterij met karabijnen met gespannen hanen, op deze volgden de kanonniers die het vonnis ten uitvoer moesten brengen; overal heerschte het diepste stilzwijgen, zij zelven schenen de treurige dienst, die zij betrachten moesten, te vervloeken, want ook zij waren doordrongen van diep gevoel van het ontegt hetwelk stond plaats te grijpen. In het midden der kanonniers verschenen de elf slagtoffers, twee aan twee en drie aan drie met dunne koorden bij de armen aan elkander gebonden; eene kompagnie voltigeurs sloot den trein, welke zich langzaam van de hoofdpoort van het kasteel, de esplanade langs, naar de Berlijner poort in beweging stelde. Zoodra de stoet buiten was, werd de poort weder gesloten, zoodat het geen ingezetene der stad, hoe vurig hij daarom mogt smeeken, vergund werd, mede naar buiten te gaan, want in spijt van al het waken der Fransche dwingelanden hiertegen, liet de deelneming in het lot der slagtoffers en de verfoeijing van het feit zich openlijk hooren. Zij die zich voor het sluiten van de poort reeds naar buiten begeven hadden, vernamen reeds van verre het doodaankondigend getrommel, en gevoelden zich diep geschokt op het denkbeeld, dat zoo vele dappere zonen van het Oud-Pruissische vaderland binnen slechs weinige oogenblikken op eenmaal onder het Fransche lood moesten vallen. Aan verleening van genade was in de gegeven omstandigheden niet te denken. Onder deze treurende burgers bevond zich zekere *J....* een oude bekende van den veroordeelden *Gabain*, welken hij op de plaats waar zich de wegwijzer voor de Berlijner poort bevindt, met het pijnlijkst gevoel over zulk een wederzien, op den vaderlandschen bodem verbeidde. De aanvoerder der ruiterij vroeg hem of de weg naar de strafplaats niet regtsaf liep, maar alzoo volgens zijn antwoord, die weg door de *Lippe* overstroomd was, moest de trein den weg links af over den Vorstenberg nemen. Weldra verschenen de elf gevangenen, tusschen de rijen kanonniers, in edele houding zich over hun onverdiend noodlot en hunne hoop dat hun bloed niet te vergeefs voor het vaderland gespild zou worden, maar hetzelve eenmaal weder het vrije hoofd omhoog zou heffen, onderhoudende, zich boven alles doodsangst verheven betoonende, en hunne vijanden zelven achting en bewondering afdwingende. Het aanbod, om met rijtuig naar de strafplaats overgebragt te worden, hadden zij afgeslagen, daar zij zich tot dezen hunnen laatsten togt nog krachts genoeg gevoelden. Voorzigtigheidshalve lieten de Franschen zich evenwel volgen door eenige boerenwagens, die zij op den weg daartoe prestten. De Heer *J....*, snelde nu zijnen ouden schoolmakker *Gabain* te gemoet, zonder dat de Franschen zulks verhinderden, en onderhield hem over hun vrolijk voorheen en het treurige heden. *Flemming* of *Felgentreu*, wie deze onbekende mogt zijn, en van hem verstaande dat het een Wezeler burger en zijn vroeger schoolmakker was, sprak hij tot den Heer *J....*: Vertel ons verder, en zijt getuige hoe Pruissische officieren sterven. Zoo bleef de Heer *J....* den stoet dan vergezellen tot aan de tuinen van *Lacourt*, tegen over welke zich de strafplaats bevond, waar zich de roepen en eene menigte aanschouwers in eenen halven kring om de breede in gereedheid gemaakte graven hadden geschaard.

Hier stelden zich de gevangenen op eene rij naast elkander, zonder in dit uiterst oogenblik huns levens iets het minst van hunne tot dus ver betoonde waardige houding te verliezen; zelfs de jongsten onder hen eene onverschroomdheid voor het sterven blijken, hoedanig naauwelijks van, in het wapen vergrijsde soldaten te vergen was. Eene diepe stilte heerschte in den omstaanden kring, een angstvol wachten hield allen eenigzins gespannen, want nog maar slechts weinige oogenblikken en elf in de kracht huns levens bloeijende heldhaftige mannen en jongelingen lagen door de Fransche kogelen verplet in den schoot der koude aarde. De met het ten uitvoer leggen van het vonnis belaste 66 kanonnijers traden tegen over de elf veroordeelden; eene andere afdeeling stond in reserve. De trommels zwegen. Toen de plaats-majoor den veroordeelden het vonnis nogmaals wilde voorlezen, weigerden zij zulks, als eene onnutte verontschuldiging van den gruwzamen moord, andermaal aan te hooren, maar zij verzochten de doodwonden met ongeblinde oogen te ontvangen en zelven het teeken daartoe te mogen geven. Deze laatste bede werd hun toegestaan. Nog eenmaal omarmden zij zich met vrije armen, en hoe venal het trouwe broederpaar *von Wedell*, een hartverscheurend schouwspel voor alle omstanders; zij sloegen eenmaal nog een oog van weemoed naar het beminde vaderland, ontblootten zich hierna hals en borst en riepen den tegen over hen staande kanonnieren toe, het Pruissisch hart niet te missen. *N'ayes pas peur, les canonniers français tirent bien*, was het wederantwoord van een der schutters. Nu riepende jeugdige helden, wier hoog slaand hart zich voor de laatste maal in vollen gloed van liefde voor Vorst en Vaderland voelde ontbranden, allen te gelijk: *LEVE ONZE KONING! LEVE PRUISSEN!* en op dit oogenblik gaf *Ernst von Flemming* die aan het einde van den linkervleugel stond, het teeken tot den dood, door het opwaarts werpen zijner hoeds. Daar knalden de 66 schoten en een damp van kruid hield de gevallenen als in een doodkleed omhuld. Tien lagen er dood op den kouden bodem, den elfden, *Albert von Wedell*, was de arm slechts verbrijzeld. Een nieuw peloton trad spoedig voorwaarts en deszelfs kogels velden hem ter neder. Diepe smart doorvlijmde het hart van alle aanschouwers, ofschoon de meesten het oog van het bloedtooneel afgewend hadden gehouden. Het ijzingwekkend tweede instorten van den ongelukkigen *Albert von Wedell* is door geen der aanschouwers met genoegzame zekerheid waargenomen geworden, zoo dat men niet durft bepalen of er slechts een, dan wel twee, niet doodelijk getroffen, zich weder hebben opgerigt gehad.

De bloedige lijken werden onmiddelijk door pionniers, die aan de graven stonden, ontkleed en in de met water gevulde graven geworpen. Enkele burgers drongen toe zoo verre door dat zich dezer

van stukken van de koorden met welke de slagtoffers aan elkander gebonden waren geweest, of van het een of ander kleedingstuk van dezelve meester te maken, en nog ten huidigen dage worden die overblijfselen als treurige maar overdierbare gedachtenis-teekenen bewaard.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2 April.

De *Moniteur* verkondigt heden, aan het sedert de *glorieuse* dagen van Julij 1830 zoo hoogstgelukkig Frankrijk, dat het stapen van staatsgevangenen van uitoorden van het rijk naar de hoofdstad, eenen aanvang genomen heeft, terwijl het lot dier ongelukkigen, in de steden waar zij behooren, met onverschilligheid wordt aangezien. »Eene telegrafische depeche van Lyon, (dus luidt het artikel van het officieel blad) berigt dat de staatsgevangenen van die stad, die door het hof der pairs in staat van beschuldiging gesteld zijn, heden, Woensdag, des morgens ten zes ure naar Parijs vertrokken zijn, zonder dat hun vertrek de minste opschudding heeft veroorzaakt.

Of de zaak te Parijs zelf even stil zal afloopen is nog eene groote vraag en reeds stapelt zich de eene moeijelijkheid op den ander.

De reeds bekende zwarigheden waren de vrees dat het aan regters zoude ontbreken, en dat de beschuldigden, welke men verdedigers wil opdringen, waarvan zij niet gediend blieven, ten lange leste de belangstelling der bevolking zullen weten op te wekken, door zich den schijn van staats-martelaren te geven; bij deze twee reeds bekende moeijelijkheden voegt zich thans nader, dat men mompelt van den weerzin, door de nationale garde aan den dag gelegd, om tot beschutting van het monster-proces dienst te doen, ja zelfs in het oor fluistert, dat men hieromtrent ook op de troepen niet volkomen zal kunnen vertrouwen; en dat van den anderen kant ook de verdedigers die door het hof der pairs aan de beschuldigden zijn toegevoegd, zich tegen dezen hun, zoo zij meenen door eene hiertoe onbevoegde magt, opgelegden last, verzetten.

In de *Temps* leest men hieromtrent:

»Men mompelt in het publiek van een tooneel, hetwelk plaats gehad zou hebben aan het paleis van justitie, waar de leden van de balie in groote meerderheid zeer weinig genegd hebben betoond gehad, tot het op zich nemen van de verdediging der beschuldigden van April, zoo is men hun die ambts halve wil opleggen. Zij gronden hunnen tegenzin op twee vooraanzeden:

»1°. Dat de beschuldigden verklaard hebben, al wat eenig advokaat te hunnen opzigte in zijne hoedanigheid van toegevoegden verdediger zou kunnen verrigten, als persoonlijke beleediging te zullen aanmerken en opnemen.

»2°. Dat het verre van uitgemaakt is of de kamer der pairs, als buitengewoon geregtshof, haar regtsgebied tot zoo verre op de balie mag uitstrekken van aan dezelve pligten op te leggen, omtrent welke zij slechts aan de gewone justitie, dat is, aan het koninklijk hof onderworpen is. Conflict

»Ziet daar alzoo een nieuw conflict, hetwelk zich in den buiten den regel gesprongen loop van het beruchte regtsgeding opdoet, en het is in de daad aan hen die geene vooruit berekenen, veroorloofd, zich eindelijk ongerust te maken, over het steeds toenemend aantal van ontwettelijkheden, welke het ministerie zich gedoemd ziet op een te stapelen, zoo het zijne noodlottige weddingschap wil volhouden.

»Voor zich zelf heeft het ministerie werkelijk het vast besluit om willekeur op willekeur, uitleggingen op uitleggingen, en inbreuk op den geest der wetten op te stapelen, zoo veel zulks tot bereiking van het doel vereischt mag worden, en daar het zich vleit het land zullen aanschouwer te zullen doen verblijven, twijfelt het geen oogenblik of een zegepraal van zoodanigen aard, zonder beroerten en tegen alle verwachting in verworven, zal aan zijne werking eene voor als onverwinnelijke magt en kracht bijzetten. Het einde, meent, zal de middelen regtvaardigen.

»Het zou evenwel kunnen gebeuren dat niet een ieder zoo dacht, en zelfs onder de voorstanders van het ministerie beginnen velen te duchten, dat het zich eindelijk in de openbare meening zal verzwakken, door al de willekeurige afwijkingen, door welke het de overwinning behaald hebben.

Blijkens de thans ontvangene Londensche bladen tot den 28 Maart, is de behandeling der begrooting voor het staande leger en het zeewezen in de zittingen van het Lagerhuis der drie vorige dagen aanmerkelijk gevorderd. Het heeft wel aan geene pogingen van de zijde der tegenpartij ontbroken, om het goedkeuren der begrooting uit te stellen, of ook om daarin belangrijke wijzigingen te brengen; doch het is de Ministers gelukt, om deze tegenwerking telkens te overwinnen. Een voorstel van den Majoor *Beauclerck*, om de sterkte van het staande leger van 81,271 tot 75,000 man te verminderen is onder anderen, in de zitting van den 27, met de aanzienlijke meerderheid van 253 tegen 101 stemmen, verworpen. Bij gelegenheid van een voorstel van de Heeren *Hume en Ward*, strekkende, om de beraadslaging der genoemde begrootingen op de lange baan te schuiven, heeft de Minister *Peel* op nieuw verklaard, dat de tegenpartij, in plaats van den kostbaren tijd met nuttelooze en nietige voorstellen te verkwisten, veel liever regtstreeks een besluit moest trachten uit te lokken, dat het Huis geen vertrouwen in Zijner Majesteits ministers stelde; dat hij, minister naar het doen van zoodanig een manmoedig voorstel meer dan naar iets anders verlangde, *en omtrent den uitslag daarvan geenerlei bezorgdheid koesterde.* Deze verklaring des ministers is door het Huis luide toegejuicht.

Lord *John Russell*, na daartoe door den minister *Peel* sterk gedrongen te zijn, heeft den 27 verklaard, dat zijn tegen den 30 in het Lagerhuis aangekondigd voorstel zou strekken, »om het overschot der inkomsten van de kerk van Ierland hetwelk niet voor de geestelijke behoeften der leden dier kerk noodig zoude zijn voor het godsdienstig en zedelijk onderwijs van alle standen van ingezetenen te besteden.« Op eene vraag des ministers, of de Lord een uitgewerkt ontwerp tot het in werking brengen van dit beginsel zou indienen heeft deze niet willen antwoorden, terwijl hij tevens het antwoord schuldig is gebleven op de vraag van den Heer *Finch* of de bedoeling van Lord *Russell* was dat het overschot der inkomsten van de Iersche Protestantsche Kerk ook voor het onderwijs der Roomsch-Kath. Ieren, in de beginselen der Roomsch-Kath. godsdienst zou worden gebruikt.

De *Times* geeft te kennen, dat het tegenwoordig ministerie niet zal uitreden, al wordt ook Lord *Russell's* voorstel aangenomen.

Te Londen waren den 27 geruchten in omloop, dat Engeland de Vorstendommen Moldavie en Wallachije als onafhankelijk Staten had erkend. Er is over deze zaak reeds in het Parlement gesproken, doch zonder dat van de zijde der ministers iets stelligs daarover gezegd.

De tijdingen van het oorlogstooneel in Spanje zijn weder meer gunstig voor de Carlisten, dan zij in de laatste dagen geweest waren.

In de eerste plaats wordt onder dagteekening van den 22 Maart uit Bajonne geschreven.

»In mijnen laatsten brief heb ik vergeten u te melden, dat de Generaal *Mina*, in het gevecht van den 12 te Alzabru, waar hij den aanval aan het hoofd der ruiterij gedaan heeft, een kogel in den linker schouder gekregen heeft, die echter niet zeer diep in het vleesch ingedrongen is. Men heeft deze daadzaak, die den Carlisten nieuwen moed had kunnen bijzetten, trachten te verbergen, maar zij is evenwel waar, ik weet het van iemand, die *Mina* dezer dagen te Elison lo gezien heeft.

ADVERTISSEMENTEN.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 24sten dezer, het Schip *Eliana Wilhelmina*, Kapt. K. SPIKKELBERG, van *Amsterdam*; hebbende 39 dagen reis.

Den 25sten, de Nederl. Kustvaarder *Ludolph en Constant*, Kapt. R. BARBOUR, van *Nickerie*.

UITGEKLAARD.

Den 25sten, de Noord-Amerik. Brik *Cashier*, Kapt. J. PROCTOR, naar *Boston*: lading: 127 vaten Melassie.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.